

Папір перетворює в шедеври

майстер витинання Іванна ДЬЯКОВА із Сарн

Витинанки – один з найдавніших видів українського декоративного мистецтва, що має глибокі й багаті традиції. Це сюжетні й орнаментальні прикраси житла, ажурно витяті ножицями, вирізані ножом чи спеціальним лезом з білого та кольорового паперу. Їх використовують для прикрашання вікон, стін, грубок, димоходів печей... Сьогоднішня гостя «Сарненських новин» Іванна ДЬЯКОВА досконало володіє цим ремеслом і поділилась деякими його секретами.

- Іванно Юрївно, Ви працюєте вчителем образотворчого мистецтва. Чому обрали саме цю творчу професію?

- Видатний український педагог Василь Сухомлинський порівняв виховання дитини, формування її кращих рис характеру з роботою скульптора, який з безформної брили мармуру висікає чудовий витвір. І дуже важливо, який же інструмент буде в руках митця. На мій погляд, виховати в майбутній людині такі риси характеру як доброта, вміння співпереживати, порядність, вірність, самовідданість допоможуть кращі зразки мистецтва. Якщо дитину змалечку навчати милуватися полотнами живописців, допомагати їм самим творити щось подібне, то можна впевнено констатувати наявність потягу до виховного ідеалу нації. Саме тому й обрала професію, щоб передавати свої вміння дітям.

- Відомо, що витинання виникло дуже давно. Розкажіть про історію його започаткування.

- Дійсно, ще в стародавні часи в кочових народів Алтая існували ажурні аплікації з шкіри та хутра на одязі й предметах домашнього побуту. У VII – XII ст. у Китаї набули широкого поширення паперові прикраси: зображення божеств, духів, драконів, птахів, риб, які наклеювали на вікна. У XIX ст. вони розповсюдились по всій Україні. Найцікавіші були на Прикарпатті та Поділлі. Тому й займаюсь витинанням, бо воно одне з найдавніших мистецтв. Адже, опанувавши культурні здобутки попередніх поколінь, продовжуємо й удосконалюємо їх.

- Як давно займаєтесь цим ремеслом?

- Ще в дитинстві любила малювати. Мама завжди купувала спеціальну літературу, олівці. Уже в дитячому садочку мої малюнки неодноразово виставляли на участь в різних конкурсах. А якось побачила витинанку, мене настільки вразила оригінальність і витонченість цієї роботи, що вирішила спробувати сама. Перші витвори зберігаю донині. Це різдвяна композиція квітів. Тематика, яку обираю, залежить від настрою. Подобається робити портрети, хоч це найскладніше.

- Який інвентар використовуєте в роботі? Розкажіть про сам процес.

- Для витинання потрібні гострі ножиці різної довжини: прямі зігнуті й фігурні, для дрібних деталей - манікюрні, існують також спеціальні ножі. Найчастіше використовую стареньке лезо, яке в мене вже давно слугує своєрідним талісманом. Жодна робота не побачила світ без його участі.

Починаю з ескіза, в якому необхідно висловити те, що має бути завершальним акордом. Потім визначаю композиційний центр: якщо композиція центральна, аркуш згинаю по лінії симетрії для утворення дзеркально-симетричного зображення. Потім вирізаю задумане. По завершенні роботи акуратно розгортаю шари паперу, уникаючи можливих розривів. Важливо, щоб ніхто не заважав. Адже це делікатна робота, що потребує часу й нервів. Та все ж мені це дуже подобається. Хотіла б зробити власну виставку. Та для цього потрібна певна кількість робіт. Над цим і працюю.

Наталія ДЕМЧУК.